

Rola książki w wychowaniu przedszkolnym

mgr Małgorzata Jabłońska

mgr Karolina Kolasa

mgr Beata Mikłasz

**„Czytanie książek, to najpiękniejsza
zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła”**

Wisława Szymborska

Kontakt z książką nie jest tak naturalną potrzebą dziecka, jak zabawa, różne formy aktywności ruchowej, poznawczej czy werbalnej. Rozbudzenie takich potrzeb wymaga pewnych wzorów, których dostarczyć może przede wszystkim środowisko rodzinne oraz przedszkole. Rodzice i nauczyciele mogą od najwcześniejszych lat, w sposób świadomy i systematyczny kształtować nawyki stałego obcowania z książką. Powinni bowiem pamiętać, że właśnie wiek przedszkolny jest dla osiągnięcia tego celu okresem bardzo ważnym.

Budzenie motywacji czytelniczych, przygotowanie dziecka do tego, aby w przyszłości stało się czytelnikiem dojrzałym, zdolnym świadomie wybierać i oceniać książkę, rozwijać określone gusty i zainteresowania literackie, obcować z literaturą w sposób samodzielny, refleksyjny i twórczy – to podstawowy cel różnorodnych działań podejmowanych w pracy przedszkola. Wprowadzenie dziecka w świat książki należy uważać więc za bardzo ważne zadanie ponieważ jest to wprowadzenie i otwarcie na świat bogatych wartości, jakie zawiera w sobie literatura piękna. Niewątpliwie stały kontakt ze starannie dobranymi utworami literackimi z zakresu poezji i prozy – piękną książką, zawierającą obok tekstu literackiego prawdziwie artystyczną ilustrację, budzą wrażliwość estetyczną dziecka, a jednocześnie sprzyjają rozwijaniu jego postaw twórczych, wyzwalaniu różnorodnych form ekspresji między innymi słownej, plastycznej i innych. Wychowawcze możliwości literatury dotyczą także rozwoju intelektualnego. Kontakt z książką poszerza możliwości poznawania świata, ludzkich losów i obyczajów w perspektywie historii i przestrzeni innych lądów i krajów, pozwala na uczestnictwo w wydarzeniach niedostępnych własnym doznaniom, przeżyciom czy obserwacjom. Treść utworu literackiego i ilustracje w książkach ułatwiają tworzenie wyobrażeń o sprawach i miejscach niedostępnych codziennym doświadczeniom dziecka. Książka zaspokaja więc w ten sposób potrzebę informacji i wzbogaca zasób wiadomości,

utrwalając zarazem wiedzę zdobytą przez malucha w toku obserwacji otaczającego go świata.

Starannie dobrane utwory literackie ukazują ich odbiorcom wzory pięknej polskiej mowy. Utrwalone fragmenty tekstów stają się przykładem poprawnego języka i mają wpływ na doskonalenie funkcji mowy pod względem gramatycznym, dźwiękowym, na wzbogacenie zasobu pojęć i słów, na rozwój umiejętności komunikatywnej wypowiedzi i doskonalenie stylu. Kontakt z książką aktywizuje myślenie, procesy porównywania, analizowania, szukania przyczyn i skutków, wyciągania wniosków, tworzenia elementarnych pojęć, sprzyja ćwiczeniom pamięci, uwagi i skomplikowanych operacji myślowych.

Książka w szerokim zakresie wpływa także na sferę emocjonalną dziecka. Ukazując postacie bohaterów, z którymi mały „czytelnik” chętnie się identyfikuje, przykłady społecznych stosunków, konfliktów i wyborów, pozwala lepiej zrozumieć innych ludzi i zachodzące między nimi interakcje. Książka pozwala zdystansować się wobec własnych doświadczeń i przeżyć, daje wewnętrzną siłę do radzenia sobie z trudnościami, pomaga samotnym i nieśmiałym, zmniejsza stres. Kontakt z książką będzie owocował bogactwem wewnętrznym dziecka, jego otwartością w kontaktach z innymi, zdolnością do rozumienia siebie i innych. Każde dziecko ma szansę wyrosnąć na miłośnika literatury.

Książki przynosząc bogactwo przeżyć, stają się istotnym elementem kształtowania wyobraźni i postawy twórczej dziecka. Rozbudzanie wyobraźni dziecięcej, uruchamianie jego możliwości kreatywnych i interpretacyjnych to jeszcze jedna istotna funkcja literatury. Książka inspirowa do działania, jest źródłem wiedzy i rozrywki. Przede wszystkim jednak, obcowanie z książką stanowi źródło olbrzymiej przyjemności.

Literatura:

1. „Kultura literacka w przedszkolu”. Praca zbiorowa pod redakcją S. Fryciego i I. Kaniowskiej-Lewańskiej, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
2. „Rola literatury w życiu dziecka, rodzica i nauczyciela”- W książki zakręcenie . Dorota Majcher.